Lietas Nr. C73502425

Lietas arhīva Nr. C-5024-25/44

ECLI:LV:ZRT:2025:1203.C73502425.3.S

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2025. gada 3. decembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnesis Dz.Melbārdis

ar tiesas sēžu sekretāri D.Saviču,

piedaloties prasītāja pārstāvei maksātnespējas procesa administratorei I.Masaļskai, atbildētāja pārstāvim /Persona C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu maksātnespējīgās /Nosaukums F/ administratores Intas Masaļskas prasībā pret /Nosaukums G/ par ieskaita darījuma atzīšanu par spēkā neesošu parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2025. gada 5. jūnijā prasītāja maksātnespējīgās /Nosaukums F/ administratore Inta Masaļska cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /Nosaukums G/ par ieskaita darījuma atzīšanu par spēkā neesošu parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1415., 1759., 1765., 1770., 1771., 1772., 1775., 1779. pantu, lūgts sekojošais.

1. Atzīt par spēkā neesošiem:

– 2024. gada 5. augustā starp prasītāju un atbildētāju noslēgto savstarpējā ieskaita aktu IESK_1, saskaņā ar kuru tiek dzēstas saistības, kas izriet no 06.06.2023. Pavadzīmes Nr. LIG/0214 par kopējo summu 3593,70 *euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

– 2024. gada 5. augustā starp prasītāju un atbildētāju noslēgto savstarpējā ieskaita aktu IESK_2, saskaņā ar kuru tiek dzēstas saistības, kas izriet no 25.07.2024. Rēķina Nr. 151-2024 par kopējo summu 3593,70 *euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

2. Piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 3593,70 *euro* apmērā.

3. Atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas.

Prasījums pamatots ar šādiem apstākļiem.

[1.1] Ar Zemgales rajona tiesas 2024. gada 28. oktobra spriedumu civillietā Nr. C73680424 tika pasludināts prasītāja maksātnespējas process un par maksātnespējas procesa administratori iecelta Inta Masaļska.

[1.2] Pārbaudot prasītāja darījumus un izvērtējot administratorei nodotos dokumentus, ir konstatēts, ka starp pusēm 2024. gada 5. augustā tika noslēgts ieskaita darījums, kas atbilst Maksātnespējas likuma 96. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajiem priekšnosacījumiem šī darījuma atzīšanai par spēkā neesošu. Proti, tas ir noslēgts nepilnus trīs mēnešus pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas un tā rezultātā parādniekam ir nodarīti zaudējumi 3593,70 *euro* apmērā.

[1.2.1] 2023. gada 6. jūnijā prasītājs, pamatojoties uz Pavadzīmi Nr. LIG/0214, ir atsavinājis atbildētājam transportlīdzekli – Kravas pašizgāzēju, reģistrācijas Nr. /Transportlīdzeklis A/ par summu 3630*euro*. Samaksas termiņš 2023. gada 30. jūnijs. 2024. gada 20. augustā saņemta daļēja samaksa 36,30 *euro* apmērā. Tādējādi parāda atlikums ir 3593,70 *euro*.

[1.2.2] 2024. gada 25. jūlijā atbildētājs ir izrakstījis rēķinu Nr. 151-2024 prasītājam par tehnikas nomu 3593,70 *euro*, apmaksas termiņš –2024. gada 15. augusts. Rēķina summa dzēsta 2024. gada 5. augustā, pamatojoties uz 2024. gada 5. augusta ieskaitu.

2024. gada 5. augustā puses noslēdza savstarpējā ieskaita aktu IESK_1, saskaņā ar kuru prasītājs dzēš saistības pret atbildētāju (tā ieskaita aktā), kas izriet no 2023. gada 6. jūnija Pavadzīmes Nr. LIG/0214 par kopējo summu 3593,70 *euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

Un 2024. gada 5. augustā puses noslēdza savstarpējā ieskaita aktu IESK_2, saskaņā ar kuru atbildētājs dzēš saistības pret prasītāju (tā ieskaita aktā), kas izriet no 2024. gada 25. jūlija Rēķina Nr. 151-2024 par kopējo summu 3593,70 *euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

Attiecīgi savstarpējā ieskaita akts IESK_1 un savstarpējā ieskaita akts IESK_2 to kopsakarībā veido apstrīdēto ieskaita darījumu.

[1.3] Ieskaita darījums ir klasificējams kā preferēts darījums, jo tas pilnībā atbilst visām šādu darījumu pazīmēm.

Konkrētais darījums slēgts aizdomu periodā – ieskaita darījums ir noslēgts 2024. gada 5. augustā, kas ietilpst aizdomu periodā (28.06.2024.-28.10.2024). Darījums slēgts ar kreditoru, ar kuru jau ir saistība – ieskaits slēgts ar ilglaicīgu darījumu partneri, sadarbība starp pusēm notiek jau no 2021. gada.

[1.3.1] Darījuma rezultātā kreditors ir guvis lielāku proporcionālu apmierinājumu nekā citi tā paša ranga kreditori.

Kā redzams no prasītāja kreditoru prasījumu reģistra, parādnieka saistību izpildes termiņš pamatā pret visiem kreditoriem jau bija iestājies uz ieskaita darījumu slēgšanas dienu. Tā, piemēram, pēc stāvokļa uz 2024. gada 5. augustu, kad bija noslēgti apstrīdētie ieskaita darījumi, prasītāja nodokļu saistības bija 69 469,19 *euro*, saistības pret prasītāja darbiniekiem pārsniedza 33 000 *euro*, kā arī pret pārējiem nenodrošinātajiem kreditoriem (kas ietilpst tajā pašā rangā, kur ietilptu atbildētājs) saistības bija vairāk kā 45 000 *euro*.

Situācijā, ja atbildētājam pienākošie naudas līdzekļi būtu sadalāmi atbilstoši Maksātnespējas likuma 118. panta piektajā daļā noteiktajai kārtībai, pārējie pantā iekļautie nenodrošinātie kreditori saņemtu savu proporcionālo daļu no 3593,70 *euro*.

Secināms, ka noslēgtais ieskaita darījums nonāk pretrunā ar kreditoru vienlīdzības principu un dod nepamatotas priekšrocības vienam atsevišķam kreditoram – atbildētājam. Kā arī prasītāja saistību izpildes termiņš pret atbildētāju ieskaita darījuma slēgšanas brīdī vēl nebija iestājies.

Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1.punktu, vērtējot ieskaita darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, nav nepieciešams konstatēt, vai atbildētājs ir vai nav zinājis par zaudējumu nodarīšanu kreditoriem.

[1.3.2] Pārbaudot ar transportlīdzekļa atsavināšanu un vēlākā ieskaita saistītos apstākļus, administratore pieprasīja paskaidrojumus no parādnieka pārstāvja /Persona B/, kādu darbu veikšanai tika noslēgts līgums ar atbildētāju par tehnikas nomu. It īpaši, ka līdzšinējā sadarbība norāda uz to, ka atbildētājs pakalpojumus saņēma no atbildētāja nevis otrādi.

Parādnieka pārstāvis norādīja, ka tika veikti piebraucamo ceļu labošanas darbi karjerā /Adrese B/ un /Adrese A/.

Uz prasības sagatavošanas dienu viens no karjeras īpašniekiem sniedza administratorei informāciju, ka nekādi darbi no prasītāja puses karjerā un tam piegulošajā teritorijā nebija veikti. Secināms, ka parādnieka pārstāvis sniedzis administratorei apzināti nepatiesu informāciju, lai attaisnotu atbildētāja rēķina izrakstīšanu un atbrīvotu atbildētāju no pienākuma samaksāt parādniekam pirkuma maksu par transportlīdzekli.

Atbildētāja izrakstītais rēķins ir fiktīvs darījums, kurā griba izteikta tikai izskata pēc, nolūkā sagatavot attaisnojuma dokumentus, kas atbrīvotu atbildētāju no pienākuma norēķināties ar prasītāju par transportlīdzekli. Līdz ar ko ieskaita darījums arī saskaņā ar Civillikuma 1415. pantu atzīstams par spēkā neesošu.

[2] 2025. gada 10. jūlijā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst, jo tā nav pamatota.

Rakstveida paskaidrojumos par prasību norādīti šādi argumenti.

[2.1] Prasītāja pieteikumu pamato ar Maksātnespējas likuma 96. panta pirmās daļas 1. punktu. Atbildētāja ieskatā minētā tiesību norma nav attiecināma uz pušu starpā noslēgtajiem darījumiem, jo darījumi noslēgti ārpus minētā aizdomu perioda.

Atbildētājs, papildus norādītajiem tiesiskajiem apstākļiem par 2023. gada 6. jūnija pušu starpā nodibinātajām saistībām saskaņā ar pavadzīmi Nr. LIG/0214, paskaidro, ka atbildētāja ar prasītāju 2024. gada 17. jūnijā noslēdza nomas līgumu Nr. 04/2024, saskaņā ar kuru atbildētāja iznomāja prasītājam tehniku, nosakot par to nomas maksu. Saskaņā ar atbildētājas rīcībā esošajiem pieņemšanas – nodošanas aktiem abas nomas līgumā minētās tehnikas vienības tika nodotas prasītājam nomā laika posmā no 2024. gada 2. jūlija plkst. 9.20 līdz 2024. gada 3. jūlijam plkst. 18.20.

Ņemot vērā minēto atzīstams, ka starp pusēm pastāvēja darījuma attiecības vēl pirms iestājās aizdomu periods, kas ir no 2024. gada 28. jūnija līdz 2024. gada 28. oktobrim.

[2.2] Puses par ieskaitu ir vienojušās.

Lai ieskaitu atzītu par prettiesisku būtu jāatzīst, ka kāds no savstarpējiem prasījumiem nav pastāvējis, vai ieskaits ir noticis apstākļos, kad normatīvie akti nepieļauj tādu noslēgt.

Normatīvie akti par maksātnespēju neaizliedz ieskaitu periodā pirms maksātnespējas iestāšanās.

Prasības pieteikumā prasītāja administratore faktiski analizējusi nomas tiesiskās attiecības, piešķirot ticamību /Nosaukums L/ sniegtajai informācijai bez pierādījumiem, pretstatā parādnieka pārstāvja skaidrojumam, lai nonāktu pie secinājuma, ka ieskaits ir prettiesisks.

/Nosaukums L/ atzinums nav pietiekams, lai atspēkotu faktiskos nodošanas aktus.

[2.3] Atbildētāja ieskatā apgalvojums, ka 2024. gada 25. jūlijā izrakstītais rēķins Nr. 151-2024 ir fiktīvs, nav pamatots. Darījuma tiesiskumu un izrakstītā rēķina pamatotību un tiesiskumu pierāda faktiska nomas attiecību īstenošana – PN akti ir pierādījumi par pakalpojuma saņemšanu, līdz ar to nav pamata uzskatīt rēķinu par fiktīvu.

Prasītāja administratore nepamatoti ieskaitu kā atsevišķu tiesisku darījumu nošķīrusi no pušu starpā nodibinātām tiesiskām attiecībām pirms aizdomu perioda. Kā atzinis Latvijas Republikas Senāts Administratīvo lietu departamenta 2021. gada 4. novembra spriedumā Lietā Nr. A420264717 ieskaits ir saistību izbeigšanas veids

privāttiesiskajās attiecībās, un ar to komerctiesiskās apgrozības dalībnieki var norēķināties par savstarpēji pretēji vērstiem prasījumiem. No minētā izriet, ka Ieskaits Lietā nav vērtējams, kā atsevišķa saistība, kas nodibināta aizdomu periodā, tā ir savstarpēja norēķināšanās par darījumiem, kas nodibināti pirms aizdomu perioda.

[2.4] Prasītāja administratore nepamatoti Ieskaitu klasificējusi kā preferētu darījumu, jo ieskaits nav vērtējams kā atsevišķs tiesisks darījums un neatbilst preferēta darījuma pazīmēm. Priekšnoteikums ieskaitam bija darījums, kas noslēgts pirms aizdomu perioda, līdz ar to ieskaits ir sekas agrākam darījumam, nevis jauns darījums, ko var kvalificēt kā aizdomu perioda darījumu. Priekšnoteikums preferētam darījumam ir reāla naudas vai aktīvu izmaksa, nevis tikai prasījumu dzēšana, ja darījumi ir slēgti pirms aizdomu perioda.

Turklāt norādāms, ka Valsts ieņēmumu dienesta prasījuma prioritāte attiecas uz faktiskas naudas sadali, nevis prasījumu ieskaitu, kas neveido jaunu izmaksu. Atbildētāja ieskatā ieskaits nesamazina maksātnespējīgās sabiedrības aktīvus tādā veidā, kas nodara zaudējumus kreditoriem.

[3] Tiesas sēdē prasītāja maksātnespējas procesa administratore uzturēja prasību.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis prasību neatzina.

Motīvu daļa

[4] Uzklausījusi tiesas sēdē lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[5] Civilprocesa likuma 93. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. pantu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

[6] Tiesa konstatē, ka starp pusēm nepastāv strīds par šādiem lietas apstākļiem.

[6.1] Lietā nav strīds, ka ar Zemgales rajona tiesas 2024. gada 28. oktobra spriedumu civillietā Nr. C73680424 tika pasludināts prasītāja maksātnespējas process un par maksātnespējas procesa administratori iecelta Inta Masaļska.

[6.2] No lietā esošās Pavadzīmes Nr. LIG/0214 izriet, ka 2023. gada 6. jūnijā prasītājs ir atsavinājis atbildētājam transportlīdzekli – Kravas pašizgāzēju, reģistrācijas Nr. /Transportlīdzeklis A/ par summu 3630*euro*, samaksas termiņš noteikts 2023. gada 30. jūnijs.

[6.3] No lietā esošās prasītāja /Nosaukums E/ konta pārskata par 2024. gadu izriet, ka prasītājs 2024. gada 20. augustā no atbildētāja saņēmis daļēju Pavadzīmes Nr. LIG/0214 samaksu 36,30*euro* apmērā.

[6.4] No lietā esošā rēķina Nr. 151-2024 izriet, ka 2024. gada 25. jūlijā atbildētājs izrakstīja rēķinu prasītājam par tehnikas nomu 3593,70 *euro* apmērā, nosakot apmaksas termiņu 2024. gada 15. augusts.

[6.5] No lietas materiāliem redzams, ka 2024. gada 5. augustā prasītājs un atbildētājs noslēguši savstarpējā ieskaita aktu IESK_1, saskaņā ar kuru /Nosaukums I/ dzēš saistības pret /Nosaukums K/ (tā ieskaita aktā), kas izriet no 2023. gada 6. jūnija Pavadzīmes Nr. LIG/0214 par kopējo summu 3593,70*euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

[6.6] No lietas materiāliem redzams, ka 2024. gada 5. augustā prasītājs un atbildētājs noslēdzis savstarpējā ieskaita aktu IESK_2, saskaņā ar kuru /Nosaukums K/ dzēš saistības pret /Nosaukums I/ (tā ieskaita aktā), kas izriet no 2024. gada 25. jūlija Rēķina Nr. 151-2024 par kopējo summu 3593,70*euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

[6.7] No lietā esošajiem prasītāja konta pārskatiem par 2021., 2022., 2024. gadu secināms, ka ieskaits slēgts ar ilglaicīgu darījumu partneri, proti, sadarbība starp pusēm notiek jau no 2021. gada.

[7] Prasītāja administratore prasību par ieskaita atzīšanu par spēkā neesošu pamatoja ar Maksātnespējas likuma 1., 96. panta pirmās daļas 1. punktu, Civillikuma 1415. pantu.

Maksātnespējas likuma 92. panta pirmās daļas 3. punkts noteic, ka parādnieka manta cita starpā ir saskaņā ar šā likuma 93. pantu atgūtā manta, kas ir atgūta, atzīstot darījumus par spēkā neesošiem.

Maksātnespējas likuma 96. panta pirmās daļas 1. punkts, kas piemērojams, administratoram apstrīdot darījumus, arī ieskaita darījumu, noteic, ka administratoram ir pienākums izvērtēt parādnieka darījumus un celt tiesā prasību, ja darījums noslēgts pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas vai četrus mēnešus pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi neatkarīgi no tā, vai persona, ar kuru vai kurai par labu darījums noslēgts, ir vai nav zinājusi par zaudējumu nodarīšanu kreditoriem.

Lai piemērotu minēto tiesību normu, nav nepieciešams konstatēt, ka apstrīdētais darījums ir spēkā neesošs vai apstrīdams no vispārējā civiltiesiskā regulējuma viedokļa, t.sk., saskaņā ar Civillikuma 1415. pantu.

Nosakot, vai attiecīgais darījums radījis zaudējumus, jāņem vērā Maksātnespējas likuma mērķis aizsargāt kreditoru kopuma intereses. Pieņemot 2010. gada 26. jūlija Maksātnespējas likuma 96. pantu, likumdevējs ir formulējis, ka darījums ir apstrīdams, ja tas ir radījis zaudējumus parādniekam. Ja darījums rada zaudējumus parādniekam, kā rezultātā cieš parādnieka spēja izpildīt saistības pret kreditoriem, tad zaudējumus cieš gan pats parādnieks, gan vienlaikus arī kreditori (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas prakses apkopojums „Tiesu prakse lietās par darījumu apstrīdēšanu un zaudējumu piedziņu no parādnieka pārstāvjiem maksātnespējas procesu ietvaros" 2013/14, 20. lapa*).

Prasījuma tiesības – debitoru parādi ietilpst mantas sastāvā kā aktīvi, un to atsavināšana, protams, var radīt mantisku pametumu (mantas samazinājumu). Minētais izriet no grāmatvedību regulējošām tiesību normām un apstiprinās ar tiesu praksē izteiktajām atziņām (*Augstākās tiesas 2016. gada 7. jūnija spriedums lietā Nr. SKC-7/2016*).

[7.1] Tiesai ir jākonstatē, ka darījums, konkrētajā gadījumā – ieskaits, noticis pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas vai četrus mēnešus pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un ar darījumu ir nodarīts zaudējums parādniekam.

Tiesa pievienojās administratores paustajam viedoklim, ka pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas parādnieks var mēģināt slēpt aktīvus no kreditoriem, uzņemties fiktīvas saistības, veikt darījumus ar saistītām personām vai atsevišķiem kreditoriem, nekārtojot saistības pret pārējiem kreditoriem. Attiecīgi šajā periodā atsevišķi kreditori var veikt stratēģiskas darbības, lai iegūtu priekšrocības pret pārējiem kreditoriem.

Tādēļ maksātnespējas tiesību regulējumā tiek noteikts laika periods (t.s. aizdomu periods) pirms maksātnespējas procesa uzsākšanas, kura laikā slēgtos darījumus ir iespējams apstrīdēt, ja tie ir radījuši ietekmi uz parādnieka aktīviem. Negatīvā ietekme uz aktīviem var izpausties aktīvu neto vērtības (kopējie aktīvi mīnus kopējās saistības) samazināšanā. Piemēram, ja aktīvi tiek atsavināti bezatlīdzības vai par neadekvāti zemu cenu. Tāpat negatīva ietekme var būt arī nevienlīdzīgai attieksmei pret vienā prioritātes rangā esošiem kreditoriem (piemēram, maksājot vai sniedzot nodrošinājumu vienam nenodrošinātajam kreditoram, tai pašā laikā neveicot maksājumus citiem) (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2013/14 apkopojums „Tiesu prakse lietās par darījumu apstrīdēšanu un zaudējumu piedziņu no parādnieka pārstāvjiem maksātnespējas procesu ietvaros", 4. lapa*).

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē, ka ieskaits notika nepilnus trīs mēnešus pirms prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas (2024. gada 5. augusts), tas ir, četru mēnešu laikā pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas, kas ir 2024. gada 28. oktobris.

[7.2] Tāpat tiesai ir jākonstatē, ka ar darījumu ir nodarīts zaudējums parādniekam.

Tiesa uzskata, ka ar ieskaitu ir nodarīti zaudējumi parādnieka kreditoru kopuma interesēm, jo notika parādnieka mantas bezatlīdzības samazinājums, līdz ar to ir samazinājusies kreditoru iespēja uz kreditora prasījumu atlīdzināšanu. Kā redzams no lietā esošā /Nosaukums F/ kreditoru prasījumu reģistra uz 24.03.2025, maksātnespējas procesā ir pieteikti un atzīti kreditoru prasījumi 171 676,38*euro* apmērā.

Nesaņemot atlīdzību 3593,70 *euro* par atbildētājam atsavināto transportlīdzekli, samazinās kreditoru iespēja saņemt kreditoru prasījuma apmierināšanu.

[8] Tiesa atzīst, lai gan ieskaits pats par sevi ir tiesisks darījums un tā noslēgšana pati par sevi nerada zaudējumus, ņemot vērā visus šajā spriedumā konstatētos apstākļus, tiesa uzskata, ka zaudējumi tika nodarīti kreditoru kopuma interesēm, jo tādā veidā ir radītas negatīvas sekas prasītāja mantas apmēram, jo pretēji, ja šāds ieskaits nebūtu, prasītāja kreditoru iespēja gūt pēc iespējas lielāku apmierinājumu no parādnieka mantas būtu lielāka.

Civillikuma 1403. pants noteic, ka tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai, proti, no Civillikuma izriet, ka par darījumu uzskatāma vienošanās par kāda cita darījuma, šajā gadījumā no pirkuma līguma izrietošās saistības, izbeigšanu. Savukārt ieskaits pats par sevi ir konkrētu saistību izbeigšanas veids, kas arī ietilpst Civillikuma 1403. panta saturā. Tādējādi ieskaits uzskatāms par atsevišķu darījumu.

Atsaucoties uz atbildētāja iebildumiem, tiesa norāda, ka pievienojās administratores paustajam viedoklim, ka konkrētajā gadījumā ieskaita darījums ir klasificējams kā preferēts darījums, jo tas pilnībā atbilst visām šādu darījumu pazīmēm. UNCITRAL Maksātnespējas tiesību vadlīnijās preferētie darījumi (t.sk. maksājumi) var tikt atzīti par spēkā neesošiem, ja a) slēgti kuru jau ir saistība, c) darījuma rezultātā kreditors ir guvis lielāku proporcionālu apmierinājumu nekā citi tā paša ranga kreditori. Šo darījumu apstrīdēšanas idejas pamatā ir atziņa – ja šādi darījumi notiek īsi pirms maksātnespējas, tie nonāk pretrunā ar kreditoru vienlīdzības principu un dod nepamatotas priekšrocības atsevišķiem kreditoriem.

Ieskaits ir noticis 2024. gada 5. augustā. Tādējādi konstatējams, ka darījums ir noticis aizdomu periodā un slēgts ar kreditoru.

Līdz ar to ir pamats atzīt par spēkā neesošu 2024. gada 5. augusta /Nosaukums I/ un /Nosaukums J/ savstarpējā ieskaita aktu Nr. IESK_1 par savstarpējo ieskaita veikšanu 3593,70*euro*, dzēšot /Nosaukums I/ saistības pret /Nosaukums J/ un 2024. gada 5. augusta /Nosaukums I/ un /Nosaukums J/ savstarpējā ieskaita aktu Nr. IESK_2 par savstarpējo ieskaita veikšanu 3593,70*euro*, dzēšot /Nosaukums J/ saistības pret /Nosaukums I/.

[9] Ņemot vērā šī sprieduma [8] punktu, tiesa atzīst, ka apmierināma prasība par 3593,70 *euro* piedziņu no atbildētāja par kustamo mantu, kas tika atsavināta saskaņā ar 2023. gada 6. jūnija pavadzīmi Nr. LIG/0214.

Lietā nav strīda par to, ka kustamo mantu, pamatojoties uz minētajiem dokumentiem, ir saņēmis atbildētājs, līdz ar to viņam ir jāsamaksā pirkuma maksa.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt minētā likuma 1590. pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Atbilstoši Civillikuma 2033. panta noteikumiem pircējam ir pienākums samaksāt pirkuma maksu.

Saskaņā ar Civillikuma 2021. pantu no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Transportlīdzekļa saņemšanas faktu atbildētājs neapstrīdēja.

[10] Prasītājs lūdz atzīt tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas.

Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām (sk. *2016. gada 29. janvāra lēmumu lietā Nr. SKC-1331/2016*) likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195. pantam, būtu aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

Lietas dalībniekam, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. panta pirmo daļu, pienākas procenti par pamatparādu un par citiem apmierinātajiem blakus prasījumiem, kā arī piedzītajiem tiesāšanās izdevumiem (sk. *2021. gada 15. decembra Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces lēmumu*).

Tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1765. panta pirmo daļu, atzīst prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 8 % apmērā gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

[11] Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Administrators ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 10. punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. pantu un 42. panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 300 *euro*.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Atzīt par spēkā neesošu:

- 2024. gada 5. augustā starp /Nosaukums H/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums C/, un /Nosaukums G/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, noslēgto savstarpējā ieskaita aktu IESK_1, saskaņā ar kuru tiek dzēstas saistības, kas izriet no 06.06.2023. Pavadzīmes Nr. LIG/0214 par kopējo summu 3593,70*euro*, veicot savstarpējo ieskaitu;

- 2024. gada 5. augustā starp /Nosaukums H/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums C/, un /Nosaukums G/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, noslēgto savstarpējā ieskaita aktu IESK_2, saskaņā ar kuru tiek dzēstas saistības,

kas izriet no 25.07.2024. Rēķina Nr.151-2024 par kopējo summu 3593,70*euro*, veicot savstarpējo ieskaitu.

Piedzīt no /Nosaukums G/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, maksātnespējīgās /Nosaukums F/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums C/, labā 3593,70*euro* (trīs tūkstoši pieci simti deviņdesmit trīs *euro*, 70 centi), summu ieskaitīt prasītāja norēķinu kontā Nr. /IBAN B/, /Nosaukums E/.

Atzīt maksātnespējīgajai /Nosaukums D/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums C/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, likumiskos procentus 8 % gadā no 3593,70*euro* (trīs tūkstoši pieci simti deviņdesmit trīs *euro*, 70 centi) par laiku no šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/,valsts labā valsts nodevu 300*euro* (trīs simti *euro*), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijasNr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr. C73502425.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā (Ogrē).

Tiesnesis Dz.Melbārdis

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU